

Ив. Поповъ
артистъ отъ Нар. театъръ

РАЗВИТИЕ НА НАШИЯ НАРОДЕНЪ ТЕАТЪРЪ

ИВ. ПОПОВЪ
артистъ отъ Нар. театъръ

Едновременно читалища и разнитъ ученюлюбиви просвѣтителни дружества, които още въ втората половина на миналото столѣтие поникнаха въ разнитъ кѣтове на България сж отъ голѣмо историческо значение, защото тѣ бѣха носители на свѣтли идеи и будители на възвишени стремежи.

Ние виждаме, че нѣкои отъ тѣзи дружества покрай другата си просвѣтна дейность съзнаватъ, че и сцената може да има голѣмо културно-възпитателно значение за народа, и тѣхнитѣ ржководители колкото и повърхностно понятие да сж имали отъ драматическо изкуство напрѣгатъ всички свои усилия да устройватъ съ помощта на мѣстни учители и нѣкои отъ по-събуденитѣ младежи представления за поука и разтуха.

Самитѣ представления сж имали любителски характеръ, защото при тогавашнитѣ политически условия не можеше и дума да става за нѣкаква професионална организация.

И така, както въ всички културни страни, така и у насъ, драматическото изкуство се явява като наченка на частна инициатива. Сцената става достояние на професионални артисти едва следъ дългогодишни опити на подобни любителски кръгове.

Първото театрално представление въ България се е дало на *15 августъ 1856 г. въ гр. Шуменъ* въ едно турско кафене, подъ ржководството на тогавашния учител Сава И. Доброплодни. Дадена е комедията „*Михалъ*“, която е била преработена и приспособена за сцената отъ самия ржководител. Участвували сж въ пиесата неговитѣ ученици: Добри Войниковъ, Василь Стояновъ, Василь Друмевъ, (по-после Търновски митрополитъ), Енчевъ и др. Презъ *сѣщата година — 12 декемврий* е била дадена за првъ пѣтъ въ гр. Ломъ „*Многострадалната Геновева*“, подъ ржководството и съ участието на известния тогавашенъ книжовникъ и учител Кръстьо С. Пишурка.

Както виждаме отъ Шуменъ и Ломъ блеснаха първитѣ искри на театралното изкуство въ България, или повѣрно казано, отъ тамъ се даде началото на любителскитѣ представления. Примѣрътъ бѣ заразителенъ и на скоро бѣ последванъ и отъ много други градове и паланки.

Въ 1855 год. Добри Войниковъ заминалъ въ Цариградъ, дето следвалъ въ френското училище на Бебекъ. Тукъ Войниковъ се сдобилъ съ по-широки познания по литература, която указва голѣмо въздействие върху неговата бждаща литературна дейность. Следъ свършване на френското училище Войниковъ се завръща презъ 1859 год. и става въ родния си градъ Шуменъ учителъ. Презъ 1864 година го виждаме учителъ въ българско училище въ Браила.

Покрай учителството си, той се залавя съ Велдмановата повестъ „*Райна Царкиня*“, която той преработва въ 5 д. и я назовалъ „*Райна Княгиня*“. Подиръ това основава и издѣржа на свои срѣдства драматическа труппа, която носи вече не любителски, а чисто професиона-